

Абзал сойлем Қандай мағына

Білдіреді Қазак тілінде?

казір
тусіндерем

Сөйлем

Аяқталған
ойды
білдіреді

Соңына қажетті
тыныс белгілері
«., ?, !,»
қойылады

Бірінші сөзі бас
әріптен бастап
жазылады

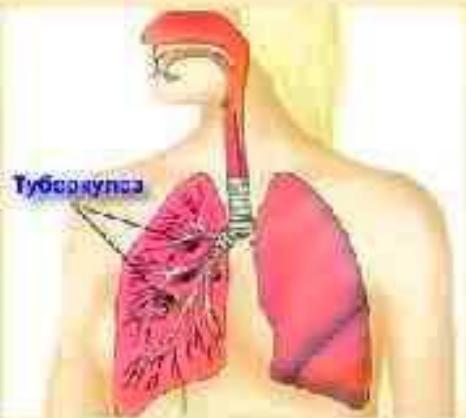
енді бізге түсіндір

Туберкелез бұл не?

ТУБЕРКУЛЕЗ

ТУБЕРКУЛЕЗ

Бұл аудандың тарапатын жүргілдіктердің азаттағанда туберкулез бактериялары түскемде дақылды. Қозғалтыштың оның тәжірибелі табылады. Ең алғынан өмір, кейде басқа органдарды да зақымдайды. Жұмырынан көзі туберкулезге шалдарынан адам болып табылады.

ТУБЕРКУЛЕЗДІ ЖҮКТЫРУ ҚАЛАЙ ЖҮРЕДІ

- Туберкулез қоздырғыштары ауру адам сейлесіндес,
- жетекшіндес,
- оқығанда,
- түшкіргендес бактерия шығару арқылы ауға тарайды.
- Ауаның жүктан адамдарға бактерия жоғарғы тыныс алу жоғдарына, эксперименттегісінде. Осынайша туберкулезді жүктіру жүреді.

БЕЛГЛЕР ПАЙДА БОЛУЫ МУМКИН:

- скі аптадан артық уақытқа созылған жетеді;
- апсіздік;
- дәнс қызынның көтерілу;
- терішіндік;
- табеттің нашарлауы;
- жүдсү;
- шаршагандық;
- қан арапас қақырықтын түсүт;
- кеуде түсінің ауыруды.

- Салуатты өмір салын үстану, яғни спортивтік айналысу
- Тиімді жәнс құнарлы тамақтану (ст, сүт жәнс сүт енімдері, балық, дәнді дақыл енімдері, кекеністер, жемістер)
- Зиянды арақ-шараптарды жәнс темекін, сірткін қолданудан бас тарту
- Коршаган орта жәнс жеке бас газалығын сактау
- Жеке гигиена қурапдары мен ыдыстарды пайдалану
- Жынына скі рет рентгенді тексеруден өту
- Баша туынғаннан кейін міндетті түрдес БЦЖ вакцинасын жәнс ревакцинаны сгу
- Аурупармасы сейлескендес сақтық шараларын сактандыз (белмасын жиі-жиі желдету, маска кию т.б.)

Жай, жақты жөне
жақсыз сөйлем

Кандай мағына береді?

ЖАЙ СӨЙЛЕМ

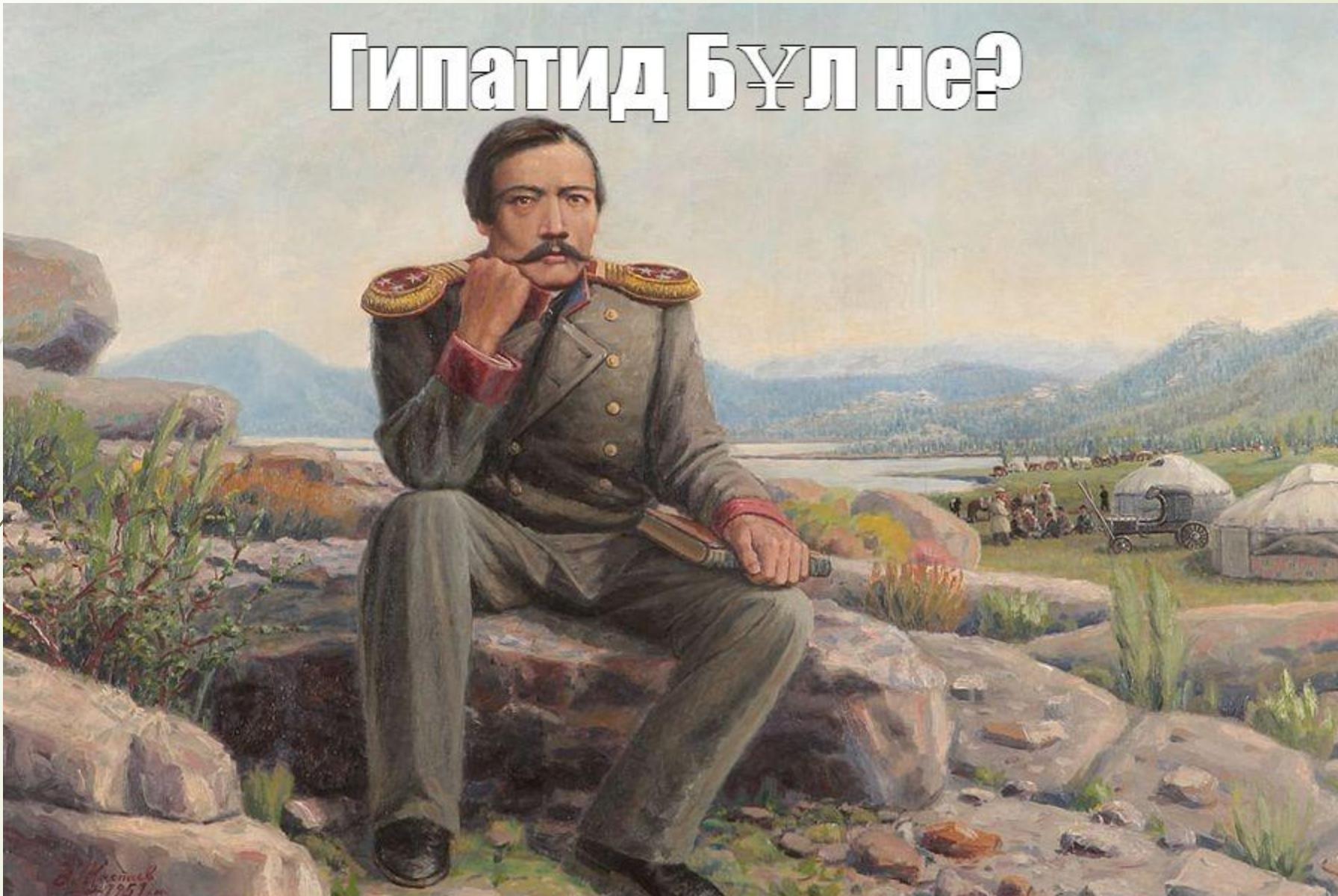
Бір ғана ойды білдіретін, бір ғана іс-әрекеті
бар сөйлем

Кеше Әсел театрға барды.

Күнім-ау, далада көп жүрдің ғой!
(бастауыш жасырын тұр - сен)

Тұрлері	Ереже	Мысалдар
Жакты	Бастауышы бар сөйлем.	Мен ауылға бардым.
Жақсыз	Бастауышы мұлде жок сөйлем.	Оған хабар беру керек. Менің оқығым келеді.

Гипатид Бүл нөр

Гепатит туралы

Гепатит (сары ауру) — бауырды зақымдайтын вирустық инфекция. Оны кей жерде "қызба" деп атағанымен, гепатит көбіне температураны көтермейді. Бұл ауру жас балаларда жеңіл формасында өтеді, ал қарт адамдар мен екі қабат әйелдерде өте ауыр болады. Науқас әдетте, 2 апта бойы өте ауыр халде болады және ауырудан кейін 1 айдан 3 айға дейін қатты әлсірейді. (Мына адам көзінен сары кеткеннен кейін де 3 апта бойына сары ауруды басқаларға жүктыра алады).

Гепатит А вирусы

Вирус РНҚ вирустарына кіреді, клиникалық ағымы жедел. А вирустар қоздыратын гепатиттің басқа ішек инфекциялары тәрізді жуылмаган қол арқылы (яғни асқазан-ішек арқылы) жүгатыны белгілі. Сондықтан оның эпидемиясы жаз, күз айларында байқалады.

Симптомдары науқастың жасына байланысты.

Негұрлым жасы үлкен болған сайын, соғұрлым ауыр өтеді.

Инкубациялық кезең: 7-50 күн арасы.

Продромальды кезең

симптомдары: бастың ауруы, жетел, әлсіздік, буындардың ауруы, терінің бөртуі, тәбеттің болмауы, құсу.

Саргаю кезеңінде зәрдің түсі қарайып, нәжіс түсі түссізденеді. Бұл кезеңде науқастың жағдайы жақсара бастайды.

**Баршаныңға көп
рахмет!!!**